

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
Subscription per year \$4.00
Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Род. Домі, на р. м. вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

А "ПРАВДА" ТАКИ ГОРОЮ.

Правда — яке могутнє, непохитне слово! Багато людей за нею згоріло на кострах, зогнило в тюрмах, на каторзі, згинило на шибеницях. Гинули борці за правду, гинуть тепер й довго ще гинуть.

Чи багато людей знайдеться на світі, що поспіють сказати правду всюди й при всяких обставинах? Чи багато є людей, що люблять вислухати правду про себе холоднокровно й не стати ворогом тому, хто їй сказав правду в очі?

Люде присягаються, кленуться, кричать, що хочуть правди, а коли почують її, то відтакують від неї, або душать других за неї.

Але є певна частина людей, чи правильніше частина одної класи людей, що проповідують правду, що борються за неї й за це несуть тяжкий хрест від сильних світа цього, від лицемірів, від той класи людей, що тільки в неправді, злочинстві (законному злочинстві), визисковці бачуть свій власний добробут, довольство. Вони топчуть правду й тих, хто її проповідує.

В Китаю нині летять кров за правду; в тюрмі американської демократії ось вже сім літ двох робітників чекають смерті — за правду. В Польщі, Румунії, Болгарії, Угорщині, всюди по цілому світі й у нашій "благословенній американській демократії" томляться в тюрмах ті, що мали сміливість стати відважно перед лицем сильного ворога й сказати йому правду про всю ту кривду, яку він заподіяв соткам, тисячам, мільонам таких-же самих людей, як і він, лише належних до класи упоєдженних.

ПЯТНАДЦЯТЬ ЛІТ ЖИТТЯ Й БОРЬБИ "ПРАВДИ".

Коли нині в країнах "демократії" й "парламентаризму", навіть в самих парламентах б'ють тих, хто каже правду, то можна собі уявити, як були болюче за правду в царській Росії. А проте й там, може навіть більше, як днинде, були люди, які не боялися говорити правду, хоч би після цього їхні уста замінили на віки.

Пятнадцять літ тому минуло 5 травня, як частина Російської Соціал-Демократичної Робітничої Партії (більшовиків) рішила сказати працюючим своєї країни правду про царат, про його уряд, про капіталістів, про паразитів цілого світа. Сказати цю правду так, як її бачать і розуміють більшовики. Того дня почали вони видавати в царській столиці, Петербурзі, робітничу газету, названу якій дали "Правда".

5 травня 1912 року вперше появилася на вулицях Петербургу (нинішнього Ленінграду) більшовицька легальна газета "Правда". Тяжко собі уявити, якої мови мусіла вживати ця газета, її редакторів й співробітників, щоб сказати робітникам правду, відкрити їм очі, освідомити їх, навчити розуміти правду. Тоді казали — пише єзопівською мовою.

Більшовики рішили всіма силами втримати легальну газету, бо нелегальні ніколи не доходили до масового читача.

Так появилася в 1912 році в Петербурзі "на світ божий" "Правда". І в перший півріччя її існування Ленін писав:

"Створивши щоденну робітничу газету, петербурзькі робітники зробили велике, — без перебільшення можна сказати, історичне діло. Робітничу демократію згуртувала й закріпила себе при неймовірно тяжких умовах. Розуміється, що промішність робітничої соціал-демократичної преси у нас говорити не приходиться. Всім добре відомо, які нагілки терплять робітничі газети. Але одночасно створення "Правди" лишається видатним доказом свідомості, енергії й організованості робітників".

Як жила й боролася "Правда" свідчить хоч-би й те, що протягом двох років її прийшлося змінити свою назву дев'ять разів. Ось вони: "Правда", "Рабочая Правда", "Северная Правда", "Правда Труда", "За Правду", "Пролетарская Правда", "Путь Правды", "Рабочий", "Трудовая Правда". Нарешті в липні 1914 року перед самим початком війни, коли на вулицях Петербургу появилася барикада, царські поспіаки здушили "Правду". Закрили "Правду" саме тоді, коли працюючі найбільше повинні були знати правду. Ми тут і не згадуємо про те, скільки штрафів, арештів, конфіскації спалилося на голову "Правди" й тих, що коло неї стояли.

"ПРАВДА" ПОБІДИЛА НЕ ЛИШЕ ЦАРАТ, АЛЕ Й БУРЖУАЗІЮ.

В 1917 році царат повалено. Насіння, що його посіяла "Правда" в Петербурзі протягом двох років свого життя, дало свої овочі. 1917 року "Правда" знову вийшла як масова робітничая газета. В Росії запанувала "демократія" на кшталт європейської, а навіть хвалилася взоруватися на американську.

Ось тут то "Правда" знову заговорила своїм огненним словом про цю "славетну демократію" та про її "десять міністрів капіталістів". Родзінко, Львов, Мілюков, аж нарешті Керенський, представник "революційної демократії". Але "Правда" остала вірна тільки правді, правді пролетарській, більшовицькій. І цим разом вже не царат, не міністри капіталістів, але міністри соціалісти громлять "Правду". Коли за царату "Правда" за два роки дев'ять разів мінjala свою назву, то за "демократією" вона за півроку мінjala свою назву шість разів. Ось вони: "Правда", "Листок Правды", "Рабочий и Солдат", "Пролетарій", "Рабочий", "Рабочий Путь" і — нарешті жовтневий переворот і знову "Правда". Царат карав штрафами, арештами "Правду", а Керенський погромами. За урядування Керенського друкарню "Правди" було розгромлено. Але як царат, так міністри капіталісти, так і міністри соціалісти розбили свої лоби об більшовицьку "Правду".

Нині "Правда" виходить в сотках тисяч примірників, вона нині — найбільша комуністична газета на світі.

Цей засований в короткі тернисті шлях пролетарської газети є шляхом кожної дійсно робітничої газети — газети, що годиться працюючим правду. "Правда" від першого дня свого існування видавалася за робітничі центри. Робітництво петербурзьке, московське й інших міст збирало для "Правди" за-

лізний фонд", щось на зрієць нашого професійного фонду, ширло цю газету, само до неї писало про свої бої й радости, якщо воно їх мало.

Так живе кожна дійсно робітничая газета в світі. Там, де класова боротьба ще не прибрала гострих форм, "демократія" ще сяк-так толерує слово правди робітничої преси. Коли-ж тільки класова боротьба починає розвиватися — перші удари буржуазії спинаються на робітничу пресу, щоб замкнути її уста. Однак робітничая преса не говорить й замкненими устами. Вже одне те, що пресу заборонено — багато говорить робітництву до розуму. Кожний тоді каже: "Ага, злякалися кати слова правди й замкнули наші преси уста".

Читаючи ці рядки — кожен читач нашої газети повинен над ними застановитися й подумати й вирішити: на кожному кроці допомагати своїй пресі, поширювати її, придумувати для неї нових передплатників, будувати її залізний фонд, писати до неї, бо тільки дійсно робітничая преса годиться слово правди.

ПРЕСА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Радянська преса світувала 5 травня п'ятнадцять років тому "Правди", центральної організації Весоюзної Комуністичної Партії, та десяти роковин радянської преси. Дня 5 травня 1912 року вийшло перше число більшовицької "Правди" й тому день 5 травня в цілому Радянському Союзі є днем преси.

Українська робітничо-селянська преса на Радянській Україні почала пізніше розвиватися. В часи революції й горжанської війни тайно в Польщі, Франції, Іон була квюла. Головні роль відгравала в революційній пресі російською мовою. Українська преса не мала редакторів, журналістів, ні масового читача в місті, на пелачах якого лежав революційний рух.

Українська робітничо-селянська преса почала розвиватися після затвердження на Україні революції, встановлення постійної радянської влади, а головне після вирішення національного питання на XII партійному з'їзді, що відбувся в Москві в 1923 році.

В день своїх десяти років радянська преса вийшла в найбільшому об'ємі з обширними оглядами свого розвитку. Розуміється, нас в першу чергу цікавить розвиток робітничо-селянської преси, що виходить українською мовою на Україні. Ми знаємо, що за часів царату в Україні було пару газет і кілька журналів, що друкувалися українською мовою, які з'являлися вийти закрито як "австрійську інтригу".

Тепер стан робітничо-селянської преси на Радянській Україні такий: українською мовою видається 55 газет; російською 24 газети; мовами національних меншостей 10 газет. Разом на Радянській Україні тепер видається 8 газет.

Розвиток пресу українською мовою представляється так: в 1925 році було 29 газет; в 1926 — 50 газет; а в 1927 — 55 газет.

Російською мовою в 1925 р. було 39 газет; в 1926 — 25 газет; а в 1927 — 4 газети. Мовами національних меншостей було в 1925 році — 7 газет, в 1926 — 8, а в 1927 — 10.

Найбільше зросло на Україні число селянських газет. Число селянських газет було в 1925 році 19, в 1926 р. — 34, а в 1927 — 42. За ті ж роки робітничі газети зростають так: 7, 14 і 19.

В минулих роках були на Україні газети мішаного типу, що старалися обслуговувати робітників і селян. Це показалося непрактичним і тепер такий тип газет цілком зник. Тепер є газети або чисто селянські, або чисто робітничі, а також є кілька великих загальнополітичних газет.

Від травня 1926 року, отже за рік, збільшилося 8 селянських газет, 5 робітничих, 3 комсомольських та 2 нацменіських. Від жовтня 1926 року почали виходити такі нові газети в Харкові, як всеукраїнська робітничая газета "Пролетар", "Наймт", київська "Селянська Газета" та комсомольська в Сталіні (Донбас) "Молодой Рабочий".

Тираж (розповсюдження) газет українською мовою зростає так: в 1924 році 90 тисяч; на 1. серпня 1926 року — 373 тисячі; а на 1. січня 1927 року — 500 тисяч.

Російською мовою на 1. квітня 1924 року — 445 тисяч; на 1. серпня 1926 р. — 328,000. Мовами національних меншостей: на 1. серпня 1926 р. — 25,000; на 1. жовтня 1926 р. — 32,000.

Поданою цю статистику, "Пролетарська Правда" скаржиться, що через брак кваліфікованих партійно-журналістичних кадрів тяжко обслужити таку велику сітку газет, а це відбивається на розповсюдженні її на якості газет. Тепер закладено факультет журналістики при університеті ім. Артема в Харкові й через два — три роки збільшиться кадр партійних журналістів.

Порівнюючи це число радянських газет з числом газет в передовій капіталістичній країні з відповідною кількістю населення, воно не є аж так велике, але, як заявляє "Пролетарська Правда" (т. П. Лакиза), нідна країна в світі не має такого типу масової газети, як радянська.

"Якби не ставили до якості наших газет, пише т. П. Лакиза, але ми мусимо визнати, що в історії преси взагалі немає й не було такого типу масової газети, що так щільно зв'язана з селянським читачем. Усі спроби буржуазії та дрібно-буржуазних соціалістів з різних таворів, що намагалися утворити "селянську" пресу, були фактично спробами так чи інакше дурити народ. Наші власні українські дрібнобуржуазні політики намагалися через свої газети, просунути хуторянську ідеологію куркулів, іноді прикриваючись навіть соціалістичними гаслами. Пролетаріат за провадом нашої партії зобув справжню волю для робітничої та селянської преси, зобув волю преси не тільки від капіталу, але також волю від дрібно-міщанського індивідуалізму, що був основною засадою всіх національних політиків усіх таворів".

Далі Лакиза наводить дані про селюків та робітників, які будують радянську пресу, зв'язуючи її з масами. Тому то вороги радянської влади такі злі на робітників, що навіть часами нападають та бивають їх. Радянська преса окроплена кров'ю селюків та робітників, але це є запорукою того, що вона стоїть і стоїтиме по сторні трудящих та радянської влади.

Великою подією на Україні було — українізація "Комуніста", центрального органу К.П.(б)У. та реорганізація "Комсомольця України" на щоденну газету.

Радянське передове суспільство тепер докладає всіх старань, щоб до десяти років радянської влади виконати гасло: "Одна газета на п'ять селянських дворів". Так працюючі Радянської України розуміють значіння своєї преси.

ПРОТИ АДМІНІСТРАЦІЙНОЇ РЕФОРМИ.

За ініціативою комуністичної партії Закарпатської України в низці сіл і міст Закарпаття відбулися збори-протести проти адміністраційної реформи, що мала передати край до чеських рук.

В селі Ясені зібралось понад 6,000 душ селян з околиць сіл та хуторів. Селяне ухвалили протестувати проти польонізаційної політики чеської буржуазії та тих партій (буржуазних) закарпатських, що допомагають їй в тому. У Великих Бичках мітинг відвідало понад 5,000 селян, в Севлюшах біля 2,500 осіб. Великі збори відбулися також в Узі, Касені і в інших селх. Ухвалено також резолюцію протесту проти білого терору на Чехах і за кордоном.

ПРО "ЧЕРВОНОГО ЕПІСКОПА" В. М. БРАВНА.

(З нагоди його лекції на сході Канади.)

Українське робітництво в Канаді й Злучених Державах чуло вже чимало про "червоного єпископа" Вільяма Монгомері Бравна, якого імя стало відоме в цілому світі з церковного суду в Америці в 1924 році. На цьому суді єпископський синод протестантської церкви в Злучених Державах осудив бувшого єпископа зі стеїту Арканзас — В. М. Бравна за єресь, тобто за проповідання ним науки, яка не годилася з основними догмами протестантської церкви, позбавляючи його гідності й уряду єпископа. В дійсності-ж, науку єпископа Бравна навряд чи можна назвати єрессю.

В своїй книжці п. н. "Християнство й комунізм" єпископ Бравна опрокидає не тільки поодинокі догми самої тільки протестантської церкви, а осуджує й опрокидає взагалі всяку віру в надприродного бога, а тим самим і християнську віру зі всіми її церквами й попами.

Ось що каже він в своїйому улюбленому вислові, який ставив він як motto в цій книжці:

"Проженіть богів з неба, а капіталістів із землі й зробіть світ зрівняти для індустріального комунізму!"

Цей вислів свідчить сам собою, що єпископ Бравна зрівняв зовсім з християнською вірою взагалі, а станув явно й свідомо на науковий ґрунт дарвінізму й марксизму — тобто еволюції й соціальної революції. На місце християнської релігії єпископ Бравна ставить нову релігію марксівського комунізму, але в основу цієї нової релігії він не ставить слівної віри, тільки наукову віру, природні закони розвитку, перелітаного насильними революціями.

Та проте, для єпископа Бравна християнізм як такий не трапиться свого значіння, як символ дійсних життєвих відносин і класової боротьби.

Христос в понятті єпископа Бравна — це тільки символ робітничої класи, яка все життя дає своєю працею, а зате її розпинають і катують. Таким чином на місце особистого Христа в понятті єпископа Бравна треба поставити колективного Христа, який є класою працюючих, а на місце надприродного, особистого бога поставити матерію і силу і тоді цілий християнізм переміниться в релігію комунізму з матеріалістичним світоглядом.

В тім дусі єп. Бравна поясняє ціле "світє письмо" старого й нового завіту.

З наведених фактів стає ясним, що єпископ Бравна на ділі не є еретиком, а справжнім атеїстом-дарвіністом і марксистом революціонером. Після 44 років своєї служби як християнський єпископ протестантської церкви, єпископ Бравна, в 72 році життя, їздить сьогодні по різних містах Злучених Держав і Канади на службі робітничої справи, як явний прихильник комунізму й революції, вигороджує лекції перед робітничими масами, опрокидаючи все, чим він жив 70 років, як брехню й називаючи своїх колишніх товаришів по звзанню — попів і єпископів — назвою "holy loafers" ("святі нероби").

Недавно звидів єпископ Бравна в рамках робітничого часопису "Воркер" Торонто й пограниччя міста Форд Сіті, Віндзор, Гемілтон і ин. і вголосив цілу низку лекцій на улюблену тему: "Еволюція й революція". Про ці лекції заговорив теж англійський часопис п. н. "The Border City Star", який в своїм виданні з 2. травня ц. р. реферує одну з таких лекцій, зісланою у Віндзор, Онт. З цієї газети наведемо кілька висловів єпископа Бравна:

"Я присвятив решту могого старечого життя й майна для

праці в тій цілі, щоб повалити капіталістичну економічну систему, в якій такі люде, як я, що в цілім своїм житті нічого корисного не зробили, мають все, а робітники, які витворюють все, не мають нічого".

Започаткувавши в цей спосіб свою лекцію, єпископ Бравна говорив далі, що серце його з робітниками і тут розказав, як він, ставши сиротою підчас горожанської війни, жив просто як невільник в одного фермера, а опісля постановив собі стати слугою євангелія й своєю революційною працею, крок за кроком, добився аж до найвищої гідності в протестантській єпископальній церкві. Його виховання й освіта було зовсім одностороннім, бо ґрунтувалося на біблій, від якої він не відхилився ні на волосок. Коли-ж він став вивчати на старості літ науку Дарвіна про еволюцію й Маркса про боротьбу класів, тоді йому відкрились очі, він пізнав, що досі його знання було поверховне й односторонне, а все те, в що він вірив і другим казав вірити, було пустою видумкою. Тоді-то він понав в "єресь", як йому закинула палата єпископів.

"Коли я читав Маркса й Дарвіна, перед моїми очима виринув зовсім инший світ. І моя "єресь" була подвійна, бо проти християнства й проти капіталізму. Небо, пекло з чортами і стара ідея бога десь щезла з перед мене, коли я вглиблявся в нову галузь науки. Я студіював астрономію і дізнався, що нема ні "гор" ні "долин". І моя ідея неба й пекла — щезла. Я зрозумів, що такого неба й пекла нема, про яке я думав. Від тепер небо стало для мене символом такого стану, який повинен бути на землі, а пекло означає для мене нічого иншого, як теперішній лад на землі, який бачимо кругом нас. Не тяжко було мені тепер позбутися і чортів, як звичайної химери.

"Зараз я вірю в бога так саме, як в "Santa Claus". Бог — це матерія й сила, цілий світ кругом нас, в якому і в яким ми мусимо жити; Христос — це людство, а третя "особа божья" дух, це цивілізація. Релігія — це бажання людських істот — бажання життя, найвищого життя. Результатом змагання людини з матерією і силою являється релігія".

Новий лад.

"Кожний економічний лад має свій початок і кінець, як і все проче, без огляду на це, чи він добрий, чи злий, він не може існувати вічно. Те, що ми потребуємо зараз, це безкласове суспільство й новий злотий устрій. Старий лад вже пережив своє, а новий лад по м'якому такий: "від кожного по його силам і до кожного по його потребам". Ми витворюємо зараз річі, з яких користає горстка, а це доводить до воєн і спричинює те, що одна клася намагається гнобити другу в тій цілі, щоб збільшити для себе все більше й більше.

"Тільки робітничая клася одинок може спасти нас від цієї війни, що й зараз грозить. Метою цієї війни буде тільки змагання до визискування китайського народу, а в дальших наслідках і до обнищення заробітної платні робітників в цілому світі. Не диво, що робітництво кличе сьогодні: "Руки геть від Китаю!"

"Капіталістичний лад сповни свою місію, яка полягала на зрості продукції й розвитку умовин розподілу (транспорт). Йому завдачуємо зараз повстання великих міст і все, що в них є злого й доброго. Але мусимо перебраться зі зловбуки в нову систему продукції, якої метою буде задоволення цілого суспільства.

"Чого ми найбільше потребуємо, це основної освіти для мас, але серед умовин сучасного ладу вона являється неможливою, бо освіту й виховання провадяться зараз виключно в інтересі пануючої класи".

Як бачимо з його власних слів, єпископ Бравна стоїть міцно на ґрунті класової боротьби й класової революції, яка ка по його думці мусить наступити в цілому світі протягом найближчих 25 літ.

жливою, бо освіту й виховання провадяться зараз виключно в інтересі пануючої класи".

Як бачимо з його власних слів, єпископ Бравна стоїть міцно на ґрунті класової боротьби й класової революції, яка ка по його думці мусить наступити в цілому світі протягом найближчих 25 літ.

I. K.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ В АНГЛІІ.

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРЕЙД - ЮНІЙНОГО РУХУ МЕНШОСТІ.

Дня 30. квітня в Лондоні відбулася надзвичайна конференція національного трейд-юнійного руху меншости. На конференції були присутні 446 делегатів від 245 організацій, що об'єднують 310 тисяч робітників. Заклик лідерів руху меншости до загального страйку проти урядового законопроекту, спрямованого проти трейд-юній, зустрінуто бурхливими оплесками. Конференція внесла резолюцію, що засуджує конференцію виконкомів трейд-юній за нездатність жити дійсних заходів проти законопроекту.

Резолюція пропонує робітникам вимагати, щоб законопроект був узятий назад, використати всю силу робітничої класи аж до загального страйку, щоб провалити законопроект та повалити уряд, вимагає скликати нову надзвичайну конференцію трейд-юній з представництвом безпосередньо від підприємств та трейд-юнійних рад.

В другій резолюції конференція пропонує робітничому рухові звзвати боротьбу проти законопроекту з боротьбою проти небезпеки війни з Китаєм. В резолюції сказано, що Генеральна Рада має скликати спеціальну конференцію, яка вживе заходів до припинення виробництва та перевози зброї а також перевози війська до Китаю. Резолюція домагається відтягнення англійських військ та кораблів з Китаю.

Наприкінці конференції внесла резолюцію, де засуджує об'єднану національну раду Партії Праці і трейд-юній за те, що вона на своїй конференції 28. квітня не відкликла доповіді про реорганізацію спеціального асекуювання, виробленого урядовою комісією. В резолюції сказано, що ця доповідь та урядовий проект реформи закону допомоги бідним є найголовніші моменти в наступі капіталу, бо вони розраховані на те, щоб приневолити робітничу молодь йти в армію.

АНГЛІЙСЬКА КОМПАРТИЯ П'ЯТНЬЄ РЕФОРМІСТІВ.
Політбюро англійської компартії оповістило заяву, де сказано, що конференція виконкомів трейд-юній відмовившись від загального страйку проти законопроекту, тим самим показала, що вона не має наміру боротися проти уряду й по суті допомагає йому. Від мови Генеральної Ради поставити на обговорення конференції резолюцію про Китай, сказано в заяві, також показує, що лідери трейд-юнійного руху постановили допомагати капіталістам у їхній боротьбі проти робітничої класи. Робітники мають вжити всіх заходів, щоб усунути від керівництва нікчемних лідерів та вимагати скликання нової конференції виконкомів трейд-юній, щоб скасувати зрадницькі постанови першої конференції.

ТЕЛЕГРАМА СПІВЧУТТЯ.
Центральний Комітет англійської комуністичної партії надіслав до китайської компартії телеграму, де висловлює глибоке співчуття з приводу вбивства Лі Та-Чао та комуністів, покараних на горло Чан Цю-Ліном. В телеграмі сказано, що відповідалість за вбивство китайських комуністів цілком падає на уряд Балдуна.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ-КАТ.

(Сторінка з історії.)

Це правдиве оповідання з життя гетьманів Скоропадського та українських канадців та американських гетьманів-світовиків записати собі в альбум.

У брусилівській волості київського повіту ще до революції за волосного писаря був Володимир Баранов, і знали про нього люди, що хабарник здоровий, але не ремствували, бо хто-ж за тих часів хабарів не брав?

Але ці хабари — тільки квитки, а ягідки потім зросли, коли царський лад було повалено, коли наріз зброю взяв до рук, щоб останніх гадів добивати. Колишній волосний писар Баранов за гетьмана Скоропадського "у люди" вийшов, за помічника начальника брусилівської волости зробився. Ягідки пустили отруйний сік. Застогнала брусилівська волость.

Як лютий пес, гасав помічник начальника варт Баранов по селах і селен трупів.

— Вертайте, грабінники, панське добро! Закатую!... І як зобачить де на дворішці курку, що ніби на панську скидається, то дві бере—одну панові, другу собі "за труди". До одного селянина присікався:

— Де це ти цей стіл узів, де таку лялечку вкрав, де всього цього добра награбував?...

— Йй-бо купив... — Мовчати!... Бере все це на плечі й неси до пана!...

— Та-ж я не донесу... — Неси, бо смерть тобі буде!...

І, вгинаючись, ніс селянин своє добро панові, а Баранов їхав верхи поруч.

— Ето не мойо, — казав пан, і селянин ніс тоді своє добро назад, клинучи владу, і пана, і найбільше — панського прислужника, помічника начальника варт Баранова.

Куди німецький карний загін, туди й Баранов з рушницею. Катувати селян — для нього найбільша втіха була.

Бив прикладом доти, доки кров струмочком з рота не задрюрчить.

Селянина Дениса Палахотнюка він хотів привязати до хвоста свого коня і вже одяг на ший мотуза, але начальник наказав йому поспішати до якоїсь иншої катівської праці, і Денис врятувався. Другого селянина з рук Баранова вдерли Німці. Навіть у їхньому серці жаль инді прокидався.

Але Баранов жалю не мав. Що більше катував, то більша лють зростала. У селі Дубрівці заарештував він Василя Лющенка, привязав між двох коней і так до Брусилова гнав, цілу дорогу рушницею його

нешадно бичи. Потім 6 тижнів його що-дня катували і божевільно знущався.

— Так ти більшовик? Ось я до вітру сходжу, а ти щоб власними руками прибрал!...

Виконував свій огидний намір і примушував селянина виконувати свій наказ.

До сходу вдовольнив свою душу гетьманський кат, коли в селі Турбічці чотирох селян арештували й привели до Брусилова.

— А-ну, всі на майдан! — гукали Німці й Баранов, нагами та шомполами зганяючи людину дивитись, як більшовиків карають.

А на площі стояло четверо великих злощасливців: Рудук Давид, що за радянської влади його на голову сільради обрали, його син Іран, старий революціонер Онисчук Іван та Станіслав Дмитро, про якого казав хтось, що ніби більшовик.

І стояли на майдані селяни брусилівські, яких сюди нагами сигналі.

— Німці охороняли майдан, а помічник начальника варт Баранов мотузка на ший "злочинця" чіпляв, а потім потягнув...

Брусилівці спустили низько очі. Не одні уста прошепотіли: — Катюга...

А потім питали: — За що-ж молодого Івана Рудука повішено? Яка його провинна?...

— Він батьків син... Щоб не помстився потім за батька...

Не довго панувала німецько-гетьманська влада, але багато сала гарячого за шкіру селянам задив помічник начальника державної варт Баранов. Не мало закатував він повстанців і просто ні в чім неповиних, але "підозрілих" людей. Катував чоловіків, жінок і дітей. Йому було однаково кого, аби катувати:

Але велика хвиля революції зміла гідке шумовиння, життя потекло яким потоком, що поведі лікував народні болічирани і в пам'яті почав пригадати жахливий образ гетьманського ката.

А в Київ тихий завідувач італій Військово-Політичної школи, Володимир Павлович Баранов нікого не жахав. І все було гаразд, аж доки не з'ясувалося, що він привласнив 25 карбованців грошей, що йому не належали.

Коли почалося слідство за ці 25 карбованців, то маленька сума грошей виросла у величезну суму людських страждань і болю.

Б. Дан. ("Пролетарська Правда.")

з якоюсь там вільною, незалежною пресою.

Коли-ж проте, буржуазія та її "вільні" й наймані прислужники з демократів, паціфістів та "соціалістів" верещать на весь світ про те, що преса в Європі та Америці "вільна", то це такою самою мірою відповідає правді, як, скажім, ота заява одного англійського консервативного посла, що на початку війни так пояснив участь у ній Англії:

— Англія, мовляв, вступила в війну на боці Франції та Бельгії, щоб боронити честь... 10-ох заповідів!...

Звісно, факт залежності буржуазної преси від капіталістів та капіталу в цілому, її продажність — річ давно відома. Проте, ми хочемо відзначити також найновіші факти з обсягу цієї величезної корупції, що пишню розвітає в закордонній бульварній пресі саме на тлі її залежності від капіталу.

Продажність французької преси.

Про продажність французької буржуазної преси годі й казати. Видрукованих років зо три тому в "Імагіте" автентичні документи про "корисну" діяльність царського фінансового агента в Парижі Рафаловича як-найкраще довели, що корупція — загальне явище у всій французькій капіталістичній пресі: навіть "серйозний" паризький "Тан" не встояв перед спокусою (та де там устояти, коли тираж цієї великої "світлової" газети, як воно не дивно буде для багатьох читачів, ледве доходить до 70 тисяч)... Це можуть правити за чудову характеристику цієї преси слова першого редактора славновісної паризької газети "Figaro", який зустрінувши через кілька днів після заснування газети — свого приятеля, сказав йому:

— Можеш винувати мене. У сьогоднішньому числі і мене нема вже ніодного неоплаченого рядка?

— Невже? — спитав той. — Хіба ти вже розплатився з усіма співробітниками?

— Та ні, — відказав редак-

тор, — у мене сьогодні ніодного рядка, і який мені не заплатили-б...

Та ось, у цій самій Франції 1924 року повстала велика демократична газета "Котідієн", що її утворив діяльний блок, або, як сказано в заголовку: "Газету заснували понад 60,000 Французів та Французок, щоб боронити та адосконалити республіканські інституції" (!)... Отже, ця газета мала, відміню від решти буржуазної преси, бути живими цнотами, взірцем незалежності. А в тім "Котідієнові" не минула й друга зима, як виявилось, що чималу частину його акцій закупили фінансовий діяч Енесі. А згодом, на кінець 1926 р. дізнались, що керівники газети провадять таємні переговори з банкіром Марсіє та славновісним магнатом великої індустрії Де-Ванделем. Словом, "слащавий виниток" "Котідієна" тільки ствердив загальне правило.

"Безсторонність" німецької преси.

Що-до Німеччини, то її преса колос у славила своє "чесністю", безсторонністю то що. Але з того часу, як Стінес заходився купувати газети гуртом, як з'явився газетний король Гугенберг та ряд інших газетних трестів, з клянливої доброї слави німецької преси нічого не лишилося. Зокрема чимало цікавого виявилось недавно скандал з відомою Стінесовою газетою "Дойче Альємаїне Цайтунг". Після смерті Стінеса його спадкоємці довго шукали купця для цієї газети. Переказували навіть, що для "вищої слави" волі преси її має купити... фашистський уряд Муссоліні. Але цього не трапилось. Натомість виявилось, що газету підтримував державними гримі не хто инший, як німецький міністер закордонних справ Штрессман та державна канцелярія Гіндебурга.

Кінець буде.)

Дівоча Мандолінова Орхестра під проводом т. Гуцалюка виявлялася дуже добре із своїх нових куніків. (Новими творами, що вона їх перший раз грала, були: "Desert Sahara", "Закувала та сива зауудла" і "Віють вітри"). Надто добре владас дует Катерини Палюк і Соні Капуська, з опери "Запорожець за Дуаєм" — Івоні Одарка. Співають вони його перший раз — т-ка Капуська (перебрана за козака) ролю Івана, а т-ка Палюк — ролю Одарки. Наші молоді співачки в цьому дуеті виявили не тільки свої прекрасні голоси, але й артистичний хист, бо співали вони з усіма відповідними рухами. Коли можна їм щось закрити, то це те, що місцями сміялись. Але цей сміх більше споріднював їх з публікою, яка також плескала й сміялася. Акомпаніювала їм на п'яні т-ка М. Кекишівна.

Т-ка Анна Гнатів відтанцювала Чараш — угорський циганський танець. Танцювала дуже добре і сая греміла від оплесків глядаючачи її кілька разів, але танцюристка була, видно, тої думки, що краще менше, аби добре.

Т-ка Марія Харчина відспівала солю "Чого ти ходиш на могилу" (Слова Т. Шевченка). Відспівала дуже добре цей довший тяжкий твір. Слова піснї її голос-співачки заставили затихнути в селі навіть досить таки неспокійну дитвору. Акомпаніювала їй на п'яні молодша сестра Дора Харчина.

Тов. Долгов відіграв на віолончелі солю також досить добре й публіка гаряче його вітала.

Дівчата мандоліністки виконали ще фізичні вправи й виконали дуже добре.

Справді, читачи що рецензію, лехто скаже: "Чому у него все "дуже добре". Я відповідь: "Бо так добре". Аж забаво добре. Аби як один творці висловився, що це не концерт, але п'єра концерта. Це значить, що концерт був задовгий. Але публіка слухала. Коли голова її до дванадцяті години, що танків, які були на програмі, не буде, бо пізна пора, то ціла сая зробила одне велике "О-о-о!"

Це був один з найбільших концертів в Укр. Роб. Домі в цю сезону. А загально, всі три вечері — народні танки 7, травня, "Тарас Бульба" 14, травня й концерт 15. травня були гарними мистецькими вечерами на сцені Укр. Роб. Дому у Вінніпегу.

Дядя.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісники!"

НЕ ЗАБУВАЙТЕ.

Не забувайте свого друга і шахтяра, і батрака, Поки панує десь нруга й іржаві рани на руках.

Нехай сьогодні ще терорист Гансбні постріли панів, А завтра зоряним узором Зодіажем наново краї.

Уже люте дика шляхта, Що в соймах оджива віки. Встають робітники на шахтах і перемоги час близький.

Гр. Пискунівський.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ В Р.С.Ф.Р.

Наркомосвіта Р.С.Ф.Р.Р. відпустила кубанському відділу народної освіти кошти на видавання в Краснодарі українського педагогічного журналу "Новим Шляхом". Журнал має виходити раз на два місяці. Перше число мало вийти в квітні. Журнал буде мати такі розділи: загальний, методика та практика школи, політосвітня робота, краєзнавча робота, робота по самоосвіті, життя школи і вчителів, трибуна вчителів, з українського культурного життя, бібліографія, інформація, почтова скринька.

ЧИТАЙТЕ ДІЯСНО РОБІТНИЧІ ГАЗЕТИ.

Крім українських робітничих газет в Канаді й Злучених Державах та крім газет на Радянській Україні, виходить ще декілька українських робітничих газет на поневолених українських землях Польщею, Румунією й Чехословацією, а одна газета виходить у Франції. Ці газети переважно освітлюють важніші події на тих землях, на яких вони виходять, а головню життя робітництва й селянства.

Ми певні, що є багато робітників, що бажали-б собі переплатити ці газети, а головню всі робітничі організації повинні мати ці газети у своїх читальнях. Ми ніше подаємо спис цих газет, їх адреси та переплату:

"Світло", тижневик, виходить у Львові і коштує на рік \$2.50. Адреса: "Switlo", Lwow, ul. Cicha, I. 5., Poland.

"Карпатська Правда", виходить що тижня в Ужгороді, на Закарпатській Україні, коштує на рік \$3.00. Адреса: "Karpat'ska Prawda", Uzhorod, Dvorno-viova ul. C. 21., Czechoslovakia.

"Українські Вісники", щотижнева газета, виходить в Парижі й коштує на рік \$3.00. Адреса: Les Nouvelles Ukrainiennes, 18, Rue Jean-Jaques Rousseau, Paris, France.

НАЙНОВІША

МУЗИКА ДО УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ.

Центральний Виконавчий Комітет Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім видав комплект музики до українських і інших народних танків. Видав ноту для п'яно (повна мелодія до 24-ох танків), скрипки, кларнета й корнета.

Видав їх в чотирох збірниках по 24-танки в кожному.

У збірнику до п'яна є такі танки:

1. Постава — перший розділ. 2. Постава — другий розділ. 3. Катерина. 4. Коломийка. 5. Гопак колом. 6. Козак. 7. Буковинський танець. 8. Гонта Козак. 9. Гора — румунський танець. 10. Гаївка. 11. Серп і Молот. 12. Катерина. 13. Козачок подільський. 14. Запорожець. 15. Метельця. 16. Журналь. 17. Аркан. 18. Чумак. 19. Ірландський танець. 20. Угорка. 21. Верховина. 22. Гречаники. 23. Полька-кокетка. 24. Гуцулка.

Всі вище перелічені танки є також розложени на скрипку, кларнет і корнет.

На п'яно по заангажованню Ц.В.К. ТУРФДім вложила т-ка М. Кекишівна, а на скрипку, кларнет і корнет розложив т. П. Угринюк.

Збірник, 24 музичних куніків на п'яно, коштує лише \$1.00. Збірник на скрипку, кларнет і корнет по \$2.00 коштує кожний.

Всі чотири збірники разом за \$2.00.

Ми рекомендуємо всім тим родичам, яких діти грають чи вчать гри грати на п'яно та скрипці, набути собі збірнички.

За \$1.00 може дитина грати прекрасні українські мелодії на п'яно, а за 50 центів — ті самі мелодії на скрипці.

Для орхестр радимо замовляти всі чотири збірники разом.

Замовлення посилайте на адресу:

Ukrainian Labor-Farmer Temple Association

Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ЛЕКЦІЯ З СВІТЛЯНИМИ ОБРАЗАМИ В АЛБЕРТІ.

До відома всім відділам ТУРФДім Алберті і Бритиш Колумбії

Згідно з ухвалою 6-го провінціального з'їзду Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім в Едмонтоні, Провком вислав лектора, тов. І. Сембяз, з популярно-науковими лекціями, ілюстрованими світляними образами. Лектор перше відвідає полудневий Алберту й дасть лекції на такі теми: 1. Астрономія; 2. Склад людського тіла (елементарна анатомія); 3. Ріжні країни й народи; 4. Мораль в суспільному й індивідуальному житті.

Перші три лекції відбуватимуться при світляних образах, визначених в албертійському університеті.

Лектор відвідає місцевості в такому порядку:

Гилкест, Алта. — В днях 2. і 3. червня, вступ 50 центів.

Колмен, Алта. — В днях 4., 5. і 6. червня, вступ 50 центів.

Корбін, Б. К. — В днях 7 і 8. червня, вступ 50 центів.

Натал, Б. К. — В днях 9 і 10. червня, вступ 50 центів.

Ферні, Б. К. — В днях 11 і 12. червня, вступ 50 центів.

Медисін Гет, Алта. — В днях 15 і 16. червня, вступ 25 ц.

Едмонтон, Алта. — Дня 18. червня, вступ 25 центів.

Звертаємо увагу відділів, що висилка лектора звязана з великими коштами, але Провком виконує ухвалу з'їзду й вірить, що відділи дадуть лекторові моральну й матеріальну допомогу. Лекції дуже корисні з наукового боку, тому відділи повинні постаратися, щоб членство й ширші круги робітництва про них довідалися вчасно й прибули на них громадно. Оголошуйте їх, товариші, широко у своїх місцевостях!

З товариським привітом, за Провком:

ТРИ ВЕЧЕРІ ДЛЯ ПРЕСИ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ.

(Докінчення.)

"ТАРАС БУЛЬБА".

В суботу, 14. травня, драматично-співачий гурток відіграв на сцені Укр. Роб. Дому у Вінніпегу славну історичну драму з визвольної боротьби українського народу п. н. "Тарас Бульба".

Тарас Бульба — особа мітична, в якій письменник Василь Гоголь представив завзятого борця за визвіл України з-під польсько-шляхетського ярма. Тарас Бульба, козацький полковник, мав два сини, які прибули шойно з бурси. Він ледво дав їм переночувати дома й на другий день повів на Січ, а з Січі — воявати польських панів. Молодший син, Андрій, закохався ще в Київ в дочку дубенського воеводи, а під дубом через неї перешивши на дім шляхтич. Підчас битви Тарас спіймав його і вбив своїми руками. Остала, старшого сина, спіймали Поляки й замордували. Самого Тараса вже пізніше також спіймали Поляки й спалили живцем.

Цю повість Гоголя інсценізував М. Старицький (є також інсценізація иншого автора, яка називається "Тарас Бульба під Дубном", але та інсценізація значно слабша.) Інсценізація Старицького, відомого у-українського драматурга й театрального діяча, також має дещо хиб.

Дві встави й до виконання роль драми "Тарас Бульба" досить тяжка. Вимагає великих гуртів, костюмів (історичних козацьких і польських) та руку. Аматори вінніпегського драмгуртка досить добре справилися із своїми ролями, як також майже всі гуртові сцени вийшли вдоволяючо. Це тимбільша заслуга, що біль-

шість аматорів в гуртах виступали на сцену перший раз. Однак такі тяжкі драми вимагають таки довшої підготовки, на яку наші аматори не мали часу. Публіки, як під теперішній весняний час, також було багато й вона уважно слідила за подіями на сцені.

Про гру поодиноких аматорів та аматорок хоч би з головних роль не маю тут на думці писати, бо забрало-б багато місця, щоб кожному ролю зокрема розглянути. Зачуваю лише, що драмгурток гратиме "Тараса Бульбу" знову в суботу, 28. травня. Побажаю йому доброго успіху й повну сая публіки, бо таку драму варто бачити кілька разів.

КОНЦЕРТ.

В неділю, 15. травня, відбувся в Укр. Роб. Домі черговий концерт. Черговий, але відмінний від звичайних теперішніх концертів. Концерт був чисто музичний. Давали його: квартет т. Н. Гуцалюка та Дівоча Мандолінова Орхестра.

Програми не наводимо, бо вона була подана в "У.Р.В." з 14. травня, скажу лише, що програма була добріша і надто класична. Така програма вимагає спеціально музичної публіки, що любить і розуміє класичну музику. Правда, українська публіка при Укр. Роб. Домі вже не вперше чула класичні твори, вміє їх дещо спійнати, однак скорше захоплюється чисто народними творами.

Квартет т. Н. Гуцалюка (Луцалюк, Борнов, Долгов і Метюс) був добре зіграний і свої точки програми виконав бездоганно. Публіка шдро приймала музикантів. Що-ж до самих творів, то деякі з них були задовгі.

ПРОДАЖНІСТЬ БУРЖУАЗНОЇ ПРЕСИ.

"Хороша преса".

Коли до Парижу приїжджає якась більш-менш відома актриса, буржуазія й передусім бульварна преса не шкодує рядків та паперу, — звісно не задурно, — щоб найкращіше відзначити таку "важливу" подію. По-таємному це називається: ця актриса "мала хорошу пресу".

Але буває й так, що приїхала така актриса, а її приїзду з тих чи інших причин проте не відзначено в пресі. Але-ж ця актриса так само потребує тієї "хорошої преси", тієї реклами, що сприяє її успіхів. Тоді актриса доводиться щось... загубити. О-то ж вона, бачте, ніби-то несподівано, губить десь на вулиці якусь ког'я. Та дарма, що воно часом зовсім не коштовне, але будьте певні, що така подія вже неодмінно потрапить на газетні шпальти, і ця актриса теж матиме "хорошу пресу" та все инше.

Коли хочеш жити, то муши продастись.

Так само і з так званою "вільною пресою" з країнах

капіталу. Усяка газета, хай вона навіть буде на початку просяянута найкращими намірами, коли вона хоче жити, мати успіх, тираж, гроші, так само мусить де-що "загубити", де-що втратити. Що саме, — це инша річ. Вона має втратити... свою невинність. Вона має у тій чи тій формі продатиш чин-то окремому капіталістові, чин-то групі капіталістів, котрому трестові капіталістично-му то-що. Іннакше вона швидко загине, не встигнувши розцвісти, чи скорше — не спромігшишся подолати опір великокапіталістичного оточення.

Саме з цього треба виходити, саме про це треба пам'ятати, щоб діяти правильного висновку про суть буржуазної преси.

Оборонці 10-ти заповідів.

Нема в цілому капіталістичного світі ніякої справді вільної преси. Тільки сліпі, чи підсліпуваті можуть думати, що капіталістичний лад, збудований на такій "непохитній" підвалині, як "свята" приватна власність, може пристати на цілком не природне співжиття

УВАГА! ДРАМГУРТКИ! УВАГА!

Вже зійшов з друку й продається **ДРУГИЙ ЗБІРНИК НАЙКРАЩИХ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ**, на мужеській і жіночій хорі. В збірнику є сорок пісень, декотрі на чотирі, шість, вісім і більше сторін друку, книжка є великого розміру і обіймає сто чотирі сторони.

Повніше подається спис пісень які є в збірнику, як також шну за кожну пісню зокрема.

1. Закувала задувляк, мішаний хор, муз. С. Людкевича	20 ц.
2. Не вдай козаки в обзю, муж. хор, муз. Ф. Колесси	15 ц.
3. Ов ідай козаки з обзю, муж. хор, муз. Ф. Колесси	15 ц.
4. Оди каже теменська нічка, муж. хор, муз. Ф. Колесси	15 ц.
5. На горіди коло броду, міш. хор, муз. М. Лисенка	20 ц.
6. Сине, сине хорна зморо, міш. хор, муз. Т. Ярославенка	30 ц.
7. Та смейт Т. Шевченка, В. Кулика, муз. Я. Ярославенка	35 ц.
8. Ов гук мати гук, муж. хор, муз. Ф. Колесси	15 ц.
9. Біла тово козаки, муж. хор, муз. Ф. Колесси	20 ц.
10. Поділим в бою, М. Голубця, муз. О. Залеського	25 ц.
11. Проца проїхала, О. Олеся, муж. хор, муз. Т. Ярославенка	25 ц.
12. Образ рожі, міш. хор, муз. Г. Романюка	25 ц.
13. Хустина, Т. Шевченка, міш. хор, муз. Г. Топольницького	50 ц.
14. Ов за гори, козацька пісня, муз. Ф. Колесси	20 ц.
15. Вечір, Т. Шевченка, муж. хор, муз. Я. Ярославенка	25 ц.
16. Ев узнем,	

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Кічнер, Онт.

В сучасному буржуазному ладу нема нічого такого, чого не можна-б купити за гроші. За гроші купити можна не тільки їжу, одяг, латунь і т. ін., але він може купити й славу, честь, любов. За гроші купують-ся й продаються державні уряди, посольства, а навіть міністерські крісла. Коротко кажучи, в капіталістичній системі, збудованій на визискуванні людини другою, навіть людина може купити й продати. Один продає, другий купує. Але купувати можуть тільки ті, що мають гроші. А нема їх звичайно — в працюючих, в робітниках і фермерів, дарма, що вони найбільше працюють.

Бувають часи, й то дуже часто, що й праці тяжко дістати. Це часи безробіття, які є також однією з найважливіших і найбільш змінливих ознак капіталістичного ладу. Біди безробітні ходять і вночі шукають праці, продають свою робочу силу, свої дари до того, що падає, а тут ніхто не хоче їх купити, а що більше — є людина, які кажуть ще й собі заплатами за те, що візьмуть робітника до роботи. Бачите до чого доводять продуктивність, загальна корупція в капіталістичній ладі? Це не є ніякий абсурд, а дійсна жива правда, яку страчаємо на кожній горі. Панські наганячі, що сами бажають стати чимсь краще бодяй підданкам, навчилися вже від своїх злободивих того "чесного ремесла", яке називається хабарництвом. Це хабарництво сьогодні загнано до такої міри, що робота-даними в Канаді, що з ним ніхто не криється. Не дасть робітник хабара, не дістане роботи. Але де-якому бідному безробітному взяти їм грошей? Коли-б він їх мав, то дав би роботу не розширив-б. Та хто ж за них платить? Не маеш — пропадає! Це мораль брехливого золотого "демократизму".

Що правда — в туманній хабарничкості, що деколи й "кредитують" робітничий хабар, кажучи великодушно: "Як зробив, то... те, бодяй самогону поставив". А бідний робітник радий і цьому — він мусить "віддачу" в своєму добродієві! за те, що за тяжку свою працю за цілий тиждень дістане 10 — а найбільше 15 доларів.

Не даром то люде кажуть, що без грошей ні життя ні вмирає. Капіталістична культура, це культура мамона-троща, а не гуманності, людського серця й ума. Людина в цій культурі не стоїть навіть за робочого вола, або коня. Йї можна годувати, рідувати й здохнути навіть без кусця хліба й даху, тільки-ж не можна домагається за себе однакового права до життя з багатими. Хто поважиться цього домагається, той... проклятий безбожник, бляшючий!"

Що-ж тобі, бідний робітнику й фермеру, робити, щоб знати своє право? Тільки одне: організуватися, стати в божій ладі співомого і з'організувати себе робітничим. Коли всі будемо з'організовані й своїми силами будемо розвивати суспільство розвивати від одного здорового світового подуху.

Про "кооперацию" в кавчукових фабриках.

До найбільших підприємств в провінції Онтаріо належать між іншим кавчукові або робурові фабрики. Тут як і в других підприємствах грою "кооперация" або Б. І. О. план. В кооперативній комитеті, як рішення долають соток робітників. До комитетів входять, звичайно, самі форми, офісові урядники, які засідають разом з директорами, заступниками, мовляв, робітничий інтерес.

Формани дістають широкі повноваження: вони можуть поводитися з робітниками, як їм подобається. Ніхто їх не покарає за те, коли вони робітників зовсім безважно до роботи віддають. Коли робітник зваяється по-

скаржитися за свою кривду, дістану від форми, тоді для нього вже нічого не лишилося. Ніхто не сміє проти форми виступати, бо це "демократизм"! Власні "представники" робітничества в комитеті, не переважають панські плазуни; вони й словечка не скажуть їм за те, коли вони беруть від робітників хабарі, або кажуть собі купувати самогону. Ші самі "заступники" робітників на все горло кричать, що комуністи розвивають всякі робітничі конії. Вони шпикують між робітниками, що вони думають і куди заходять і доносить своїх хабародавцям.

Члени Трейдс енд Лейбор Канси-у в Кічнер, не сама фабрична робітничка бюрократія. Минулого року при домінальних виборах Трейдс енд Лейбор Канси-у в Кічнер, за виїмком кількох членів, піддержували кандидатуру консервативного кандидата фабриканта, який кандадував тільки в тіх діях, щоб розбити справжній робітничий виборчий рух.

Перед робітничим вирине настільки питання: як довго це воно триватиме цих консервативних агентів в Трейдс енд Лейбор Канси-у? Час вже до Трейдс енд Лейбор Канси-у, як також до фабричних комитетів, вислати таких представників, що будуть дійсно стояти за інтереси робітників.

ЛЕКЦІЯ "ЧЕРВОНОГО ЕПІСКОПА".

Монтреал, Кве.

Дня 8. травня ц. р. відбулася в Аудиторіум сент Івана лекція єпископа В. М. Бранна на тему: "Еволюція й революція". Діхід з цієї лекції призначений був на допомогу "Воркера", органу Компарті Канади.

Лекцію свою почав лектор цитуючи з біблії: "Я прийшов, щоб ви могли мати життя і мати його доволі". Прикладаючи до цього цитату символічне пояснення, лектор сказав, що тільки одна революція може дати практичний таке життя, якого вона бажає. Тільки революція може дати тим людям, в яких є дух революції, відродити їх до життя в кращому світі. До-теперішній світ — це світ боги і божків, це царство панів і їхніх наймитів; але цей світ переживе і весь лад суспільний переживе. Треба нового волю, що — мовляв — на що він буде сушити собі голову, на те є суфлер, який здоров. А з цього виходить таке, що такий товариш чи товариш, який випадки, де суфлер з десяти разів кричить: "Танас", а amator в загляді, він годиться і бажав стати членом Р.Т.

До заряду увійшли співаючі товариші: Росиф Шилега, голова; А. Данилевич, секр. скарбник; Н. Кобилук, секрет. контролер; А. Субачак і В. П. Шкряйбер. Опікун хорих: Д. Колотило і М. Кривчиак.

Від себе склав промовою і всім присутнім ширю подяку і бажаною мовою відіслав Р.Т. як найбільш успішну в організаційній праці.

Друга важна хвіба є та: часто трапляється, що це хвіба не снічалася, а потрібно 5 або 6 хвіб і все він, шло-б гаразд, а товариш чи товаришка спокійенько сходять собі і сцені і нікому не кажучи йде до дому, бо мовляв, вже пізна пора, і лише решту закопаних amatorів, котрі так само черод одну охоту мусять розходити. І через те головно шукати не раз навітряні випадки мляво, а найкраще старання рекісера в такій випадку нічого не поможє.

Слід згадати ще про успіх вище згаданої драми.

Т-ка Чорницька дала дійсний тип "Вихрестки", а головно в четвертій дії, де прашається з своїм маленьким синком, щоб його більше не бодячили. Зворушача мова до дитини в колісці витискає слюзи в гландаві.

Старанно відіграла свою ролу т-ка Драгомیرهцька в ролі дівчинки-розлучниці Пріскі. Т-ка А. Кофлюкова в ролі бідолашної, сирітної-наймитки, вивчалася також не зле. Т-ка Матеек в ролі Куліни града добре, тільки була зле скархтеризована. В ролі Мариски і Федиски т-ки М. Драгомیرهцька і В. Юрєвич, показали свою здібність несподівано. Більше хисту для мистецтва, товаришки, а я вірю, що станете нашою гордістю на сцені.

Гурти на жаль випали дуже слабо, а головно спів в першій дії. Більше уваги треба присвятити для співу. Тов. Гунька в ролі Лейби, батька Сарі, грав добре з початку, лише в тіх місцях, де приходилось йому божеволіти, не вивязався як слід.

Роль Степана грав т. Бойчук і було-б все добре, наколи-б товариш в останні діях був перевернений в іншу одежу; а то немало вражало від початку до кінця це, що він був в одній і тій самій одязі.

Товариш Матеек і Фодчук в ролях сільських панів Тараса і Мусія розсмішали публіку так, що здавалось, не драма перед очима, а "Дурний Стецько".

Повізь уваги хай товариші і товаришки не беруть за зле, а старуються в майбутньому побути цих недотач.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

робити свої окови і виритувати золото від загробі, до якої веде його зграв самолюбних капіталістичних галасів. Вона вже зникла своєю великою живучістю, в цей спосіб, що зробила першу велику прірву в дотеперішньому капіталістичному ладі і тіх грубий шкарарушій традиційній брехні про неварушність "святої" приватної власності, про авторитет королів і панів і т. ін. Цєю великою прірвою є Рад Союз.

Від коли на Сході революція працюючих розбила царські тюрем і праці руїнах збудувала великий союз працюючих, капіталізм не може прийти до себе. Він котиться в пролунах і пера своїм неминучим загном він йде до сканден, намагачись збавити смертельний удар робітничий класі. Але це все його не врятує. Нова ідея суспільного ладу, збудувана на вселюдських ідеалах волі, братерства й краси, вже надто сильна, щоб її можна зникнути; стара релігія, основана на сніпній вірі, вже надто пережалься і страждала своєю магичну силу над умами люде. Вона теж мусить зроби ти місце новій релігії, основаній на науці, а цею релігією — комунізм. — Оце короткий зміст довгої лекції еп. Бранна, який хоч і не признається до комунізму, а проте працює за цією силою над поваленням дотеперішнього ладу й старої релігії і в користь як найвишнього до-теперішнього ладу й старої релігії.

Тим він і близький до робітничої класи і за це йому належить ширя подяка й признання. Заморський.

ВИСТАВА ДРАМИ "ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА".

Веланд, Онт.

Дня 26. березня виставля старішим відділу Р.Т. у Веланді безсмертну драму "Жидівка Вихрестка".

Що до самої драми, то вона трудна до постановки, а це більше для нас Веландців тому, що ми примушені давати підприємства кожній суботі і неділі, щоб побути довго, який тяжить на У.Р.Д. Брак часу примушує нас задовольтись одним або двома вечорами на пробі, в яких не можна як слід підготувитися. А все-ж такі наші Дрампігуртки виявлялися не зле за так короткий час для підготовки. Недостачі давалися відчувати часто, але ці недотачі є загальні і їх можна подібати і в інших наших відділах.

Зачну від тих amatorів, які перед виступом зазедво подивились, кілька ролів має сторін. А є і в нас такі amatorи, що — мовляв — на що він буде сушити собі голову, на те є суфлер, який здоров. А з цього виходить таке, що такий товариш чи товариш, який випадки, де суфлер з десяти разів кричить: "Танас", а amator в загляді, він годиться і бажав стати членом Р.Т.

До заряду увійшли співаючі товариші: Росиф Шилега, голова; А. Данилевич, секр. скарбник; Н. Кобилук, секрет. контролер; А. Субачак і В. П. Шкряйбер. Опікун хорих: Д. Колотило і М. Кривчиак.

Від себе склав промовою і всім присутнім ширю подяку і бажаною мовою відіслав Р.Т. як найбільш успішну в організаційній праці.

Друга важна хвіба є та: часто трапляється, що це хвіба не снічалася, а потрібно 5 або 6 хвіб і все він, шло-б гаразд, а товариш чи товаришка спокійенько сходять собі і сцені і нікому не кажучи йде до дому, бо мовляв, вже пізна пора, і лише решту закопаних amatorів, котрі так само черод одну охоту мусять розходити. І через те головно шукати не раз навітряні випадки мляво, а найкраще старання рекісера в такій випадку нічого не поможє.

Слід згадати ще про успіх вище згаданої драми.

Т-ка Чорницька дала дійсний тип "Вихрестки", а головно в четвертій дії, де прашається з своїм маленьким синком, щоб його більше не бодячили. Зворушача мова до дитини в колісці витискає слюзи в гландаві.

Старанно відіграла свою ролу т-ка Драгомیرهцька в ролі дівчинки-розлучниці Пріскі. Т-ка А. Кофлюкова в ролі бідолашної, сирітної-наймитки, вивчалася також не зле. Т-ка Матеек в ролі Куліни града добре, тільки була зле скархтеризована. В ролі Мариски і Федиски т-ки М. Драгомیرهцька і В. Юрєвич, показали свою здібність несподівано. Більше хисту для мистецтва, товаришки, а я вірю, що станете нашою гордістю на сцені.

Гурти на жаль випали дуже слабо, а головно спів в першій дії. Більше уваги треба присвятити для співу. Тов. Гунька в ролі Лейби, батька Сарі, грав добре з початку, лише в тіх місцях, де приходилось йому божеволіти, не вивязався як слід.

Роль Степана грав т. Бойчук і було-б все добре, наколи-б товариш в останні діях був перевернений в іншу одежу; а то немало вражало від початку до кінця це, що він був в одній і тій самій одязі.

Товариш Матеек і Фодчук в ролях сільських панів Тараса і Мусія розсмішали публіку так, що здавалось, не драма перед очима, а "Дурний Стецько".

Повізь уваги хай товариші і товаришки не беруть за зле, а старуються в майбутньому побути цих недотач.

НОВИЙ ВІДДІЛ Р.Т.

Ріверс, Ман.

До місцевости Ріверс, Ман., недалеко застали товариші П. Скобель з Вінніпегу і М. Смит та П. Данилюк з Транскони, які вислали тутешнім робітникам значний й користь Р.Т. для робітників. Тов. Смит в своїй односторонній палкій промові висловив присутнім, що таке організація, змаювача короткі заданіє життя робітників на протязі довгих століть, а з'окрема висловив присутнім, чому кожний робітник повинен належати до Р.Т. Користь, яку приносить ця організація тепер для робітників, є не тільки матеріальна допомога для них в часі недухи, але також і моральна допомога й опіка над ними з боку Р.Т. Промову т. Сміта присутні нагородили ширими оплесками.

Тов. Данилюк зазивав присутніх ставати членами цього товариства, бо тільки в своїй робітничій організації робітники і робітничі можуть одержати це, що найбільше потрібне їм в прикій годині, підчас недухи або каліцтва.

Тов. Скобель був головою цього мітінгу.

Хоч погода була не дуже добра, бо падав дощ, то проте присутніх було поново, бо прибули майже всі Українці цієї місцевости.

По скінченню мітінгу видно було, що всі були задоволені з цього мітінгу, бо тут не було ще такого випадку, щоб хтось перед тим висловив так значний робітничий організації.

На початку висловилось 6 членів і 3 членкині, але є надія, що більше вишесться їх пізніше; поки що робітничество ще чогось побоюється, бо думає, що це шось дуже тепле. Один член перед мітінгом думав щось інакше про це товариство, бо читавши "К. Ф.", — він не мав поняття про Р.Т., але коли т. Смит висловив всім присутнім, що це за товариство, яку ціль воно має та при кінці своєї промови спитав, чи хто має якбудь запити, то член встав, подякував за зрозумілу промову, з якої він довів, давши правду і сказав, що не має нічого до запити, бо щось думав інакше про це товариство, як прийшов на мітінг. Вислухавши кожне слово правди, він годиться і бажав стати членом Р.Т.

До заряду увійшли співаючі товариші: Росиф Шилега, голова; А. Данилевич, секр. скарбник; Н. Кобилук, секрет. контролер; А. Субачак і В. П. Шкряйбер. Опікун хорих: Д. Колотило і М. Кривчиак.

Від себе склав промовою і всім присутнім ширю подяку і бажаною мовою відіслав Р.Т. як найбільш успішну в організаційній праці.

Р.Т. ПОСТІЙНО ЗРОСТАЄ.

Гемілтон, Онт.

Наш відділ має вже поперех 70 членів. Дня 15. квітня ц. р. наші товариші й товаришки власними силами відіграли представлення п. н.: "Тарас Бульба".

Моя увага відносно цього представлення ось яка: коли беремося за таке діло, як представлення і концерти, то мусимо зрозуміти, що за одну або дві ролі не можливо виходити на сцену.

Так саме кожний член і членкиня обовязково повинні приходити на спільні читання, які відбуваються при нашому відділі ТУРФДім.

Товариші, в першу чергу треба нам пам'ятати, що освіта — це найдорожчий скарб в світі. Без науки ми нічого не варти, як риба без води. І раз ми вже вступили до організації, то не лише на те, щоб бути забезпеченими підчас слабости або каліцтва, але й на те, щоб при допомозі організації вчитися, як нам жити далі. А тіх робітників і робітниць, які не столять в ряді Р.Т., ключу вступати до нього ще сьогодні, бо тільки Р.Т. є єдиним ширим опікуном своїх членів в часі їхньої слабости.

Хай живе і розвивається Р.Т. на користь всім працюючим!

ПОСМЕРТНА ЗГДАКА.

Веланд, Онт.

Сумною вісткою дізнаємося з наших товаришами і товаришками з організації Р.Т. Дня 21-го квітня 1927 р. в годині 4.35 вечером, помер тов. Корнеліо Грох. Покійний народився 1895 року, в Стрільчу, пов. Броди, як син бідних зарібників. Ще в 17-мі році життя вийшов за море за куском хліба. Через кілька років перебував в Вінніпегу, Ман., відтак у Керноу, Онт., а перед 3-ма роками прибув до Веланд, Онт. Покійний працював у каналі. Покійний був добрим симпатичним організатором ТУРФДім, послав своїх дітей до Укр. Роб. Дітчої Школи. Три тижні перед своєю смертю вписався в члени

КУТОК РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

НОВИЙ ВІДДІЛ Р.Т.

Ріверс, Ман.

До місцевости Ріверс, Ман., недалеко застали товариші П. Скобель з Вінніпегу і М. Смит та П. Данилюк з Транскони, які вислали тутешнім робітникам значний й користь Р.Т. для робітників. Тов. Смит в своїй односторонній палкій промові висловив присутнім, що таке організація, змаювача короткі заданіє життя робітників на протязі довгих століть, а з'окрема висловив присутнім, чому кожний робітник повинен належати до Р.Т. Користь, яку приносить ця організація тепер для робітників, є не тільки матеріальна допомога для них в часі недухи, але також і моральна допомога й опіка над ними з боку Р.Т. Промову т. Сміта присутні нагородили ширими оплесками.

Тов. Данилюк зазивав присутніх ставати членами цього товариства, бо тільки в своїй робітничій організації робітники і робітничі можуть одержати це, що найбільше потрібне їм в прикій годині, підчас недухи або каліцтва.

Тов. Скобель був головою цього мітінгу.

Хоч погода була не дуже добра, бо падав дощ, то проте присутніх було поново, бо прибули майже всі Українці цієї місцевости.

По скінченню мітінгу видно було, що всі були задоволені з цього мітінгу, бо тут не було ще такого випадку, щоб хтось перед тим висловив так значний робітничий організації.

На початку висловилось 6 членів і 3 членкині, але є надія, що більше вишесться їх пізніше; поки що робітничество ще чогось побоюється, бо думає, що це шось дуже тепле. Один член перед мітінгом думав щось інакше про це товариство, бо читавши "К. Ф.", — він не мав поняття про Р.Т., але коли т. Смит висловив всім присутнім, що це за товариство, яку ціль воно має та при кінці своєї промови спитав, чи хто має якбудь запити, то член встав, подякував за зрозумілу промову, з якої він довів, давши правду і сказав, що не має нічого до запити, бо щось думав інакше про це товариство, як прийшов на мітінг. Вислухавши кожне слово правди, він годиться і бажав стати членом Р.Т.

До заряду увійшли співаючі товариші: Росиф Шилега, голова; А. Данилевич, секр. скарбник; Н. Кобилук, секрет. контролер; А. Субачак і В. П. Шкряйбер. Опікун хорих: Д. Колотило і М. Кривчиак.

Від себе склав промовою і всім присутнім ширю подяку і бажаною мовою відіслав Р.Т. як найбільш успішну в організаційній праці.

ПОДЯКА ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.Т.

Нордер, Алта.

Оцим складаю щирю подяку Головному Зарядові Р.Т. за допомогу, яку він виплатив мені в сумі \$22.50 за час моєї недухи.

Дякую рідно-ж опікунам хорих, які відвідували мене часто підчас моєї слабости, і кличу всіх робітників, які це не є в нашій організації, щоб ставали негайно в наші лави. Чим більше нас буде, тим краще для нас!

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ!

Старанням дрампігуртка при відділі ТУРФДім в Іст Килдонан, відбувається в неділю, 29. травня в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ.

Програма концерту дуже багата і цікава, бо складається із музики, співу, деклямації і народних танків.

Приходить громадню й кличте своїх знайомих. Початок в год. 8.30 вечером. Вступ за добровільними датками.

"ТАРАС БУЛЬБА" ЩЕ РАЗ!

ДРАМГУРТКОК ПРИ ВІДДІЛІ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ. У ВІННІПЕГУ

відіграє

В СУБОТУ, 28. ТРАВНЯ 1927 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

славну історичну драму з визвольної боротьби українського народу згід польської шляхти, інсценізовану М. П. Старицьким повість Микола Гоголя п. н.

ТАРАС БУЛЬБА

Тарас Бульба — полковник, мав два сини: Остапа й Андрія. Андрій зрадив батька й козацтво та перейшов на бік шляхти. Зробив це тому, що закохався в дочку дубенського воеводи. Тарас, спіймавши Андрія, сказав: "Я тебе породив, я тебе і убю". Остапа шляхта зваляла в полон і замучила прилюдно на площі Варшави. Коли мучила, він навіть не застогнав, лише сказав: "Чуєш батьку!" — "Чую сину!" — відповів Тарас. Драма, старий козак, мстить шляхти за сина Остапа. Драма дуже сильна і годі її передавати тут кількома словами.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО І КЛИЧТЕ ЗНАЙОМИХ!

ЩІНІ МІСЦЬ: 50, 40 І 25 ЦЕНТИВ.

Тикети можна набути кожного вечера в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

СТАРАННЯМ ДРАМСПІВГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 29. ТРАВНЯ 1927 РОКУ.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ НАДЗВИЧАЙНО БАГАТА. ПРИХОДІТЬ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ!

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ТОВАРИШІВ І ТОВАРИШОК У ВІННІПЕГУ.

Старанням освітньо-організаційного комітету відбувається в протязі трох місяців місцевий освітній курс, на якому будуть викладані слідуючі предмети: граматика, арифметика і географія. Курс піньється дня 1. червня ц. р. і буде відбуватися два рази тижнево в Укр. Роб. Домі. Учти буде т. І. Карач. На курс рішено приймати всіх охочих до науки, навіть і поза наших організацій.

Наука, це найбільший скарб людини. Постарайтесь товариші і товаришки виситися на цей курс і придбати якнайбільше знання. Не змарнуйте літнього сезону, але використайте його на науку. Охочі учащати на цей курс можуть зголоситися до офісу У.Р.Д.

Записуватися можна кожного вечера в офісі У. Р. Д. і в день отворення курсу 1. червня. Відтак впис буде закритий. Постарайтесь записатися ще перед першим червнем.

За Освітній Комітет, М. Виноградова, секр.

УВАГА, ВЕГРЕВИ І ОКОЛИЦІ!

Старанням мандолинової оркестри при відділі ТУРФДім в Ленюк, Алта., устроюється в п'ятницю, 3. червня ц. р. в Українським Робітничим Домі в Вегревія, Алта.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ.

Програма концерту багата й різномодна. Входить в неї хорова пісня, дуети, соля і т. п. Просимо всіх доколичних фермерів прибути на цей концерт.

Початок в год. 8.30 вечером. Вступ для дорослих 40 і 25 центів, для дітей 10 ц.

ЩО РОБИВ ТОВ. В. Н. КОЛІСНИК В МІСЬК